

Міністерство освіти і науки України
Мукачівський державний університет
Мукачівська міська рада
Закарпатський угорський інститут
ім. Ференца Ракоці II
Ніредьгазький Університет (Угорщина)
Державна вища техніко-економічна школа
ім. Броніслава Маркевича в Ярославі (Польща)
Вища школа економіки і менеджменту
в публічному адмініструванні у Братиславі (Словаччина)
Винна Школа Міжнародного Бізнесу
ISM Пряшів (Словаччина)

**II Міжнародна
науково-практична конференція**

ФІНАНСОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ ЗРУШЕНЬ В ЕКОНОМІЦІ УКРАЇНИ

Збірник тез доповідей

**Мукачево
18 квітня 2018 р.**

**Ministry of Education and Science of Ukraine
Mukachevo State University
Mukachevo City Council
Ferenc Rakoczy II Transcarpathian Hungarian Institute Niredhaza University
(Hungary)
High state technical and economic school of Bronislav Markevych in Yaroslav
(Poland)
High School of Economics and Management in Public Administration in
Bratislava (Slovakia)
Graduate School of International Business ISM Presov
(Slovakia)**

II INTERNATIONAL SCIENTIFIC CONFERENCE

**FINANCIAL REGULATION OF CHANGES IN THE ECONOMY OF
UKRAINE**

COLLECTION OF ABSTRACTS

18 April 2018

Mukachevo

ГРИГОРУК П. М.

д.е.н., професор
Хмельницький національний університет**АНАЛІЗ МОДЕЛЕЙ ВИБОРУ СТРАТЕГІЇ ІННОВАЦІЙНОГО РОЗВИТКУ**

Перехід суспільства до економіки знань на базі інформаційно-комунікаційних технологій, впровадження в діяльності вітчизняних підприємств інноваційної моделі економічного розвитку потребує системного використання як економічних, так і політичних, гуманітарних, суспільно-психологічних, інституційних чинників розвитку суспільства і передбачає реалізацію стратегій спрямованих на створення, освоєння у виробництві і просування на ринок технологічних і організаційно-управлінських інновацій.

Підвищення конкурентоспроможності підприємств на зовнішніх та внутрішніх ринках можливе шляхом реалізації високотехнологічних проектів державного та регіонального значення. З цієї метою актуальним є вивчення основоположних закономірностей інноваційної діяльності та механізмів інноваційного розвитку, які сприяють адаптації економіки до вимог постіндустріального етапу глобалізації економічних відносин. Урахування впливу інноваційного фактора передбачає розробку алгоритмів інтелектуальної підтримки прийняття рішень й оптимізацію процесів управління з широким використанням сучасних економіко-математичних методів і моделей.

Юхименко В. В. [1] запропоновано економічні принципи вибору оптимальних стратегій інноваційного розвитку, що передбачають використання апарату теорії ігор. Стратегіями гравців є їх різне ставлення до проблем інноваційного розвитку. На підставі порядкової переваги множини результатів сформовано матриці виграшів. Розглянуто дві модифікації гри – у довгостроковому та короткостроковому періодах та проведено аналіз отриманих ігор з використанням концепцій максимуму, рівноваги за Нешем, оптимальності за Парето та рівноваги за Штакельбергом. Показано, що запропонована модель може описати як процес формування інституційної пастки, так і процес виходу із неї, що дозволяє використовувати цю модель для управління станом розвитку машинобудування в умовах реформування економіки.

Моделювання інноваційної діяльності характеризується високим ступенем невизначеності, що різко збільшує імовірність припуститися помилки в виборі можливих варіантів інноваційного розвитку.

Це пов'язано з дією цілого ряду факторів невизначеності, які слабо формалізуються, але здатні суттєво вплинути на рівень майбутніх доходів і витрат. Проект може виявитися нереалізованим або неефективним в силу причин, що носять зовнішній характер: неадекватна реакція ринку, успішна діяльність конкурентів тощо. Причини невдачі проекту

можуть мати також внутрішню природу – помилки при визначенні параметрів проекту в ході його оцінювання та відбору або в процесі реалізації. Таким чином, будь-який інноваційний проект містить певний ступінь ризику. Моделі урахування ризиковості інноваційної діяльності представлено в роботі [2].

На окрему увагу заслуговують моделі стратегічного інноваційного розвитку, які б забезпечували вироблення управлінських рішень щодо підвищення інноваційного потенціалу та ступеня його використання. Зокрема, М. Є. Рогозою та К. Ю. Вергал [3] узагальнений процес вибору ефективної стратегії інноваційного розвитку підприємства. Використовуючи інструментарій теорії графів, його подано у вигляді системи, яка описує можливість побудови інноваційної стратегії на основі вибірки з множини соціально-психологічних, організаційних, торговельних, економічних, виробничих та науково-технологічних інновацій. Розробка моделі передбачає чіткого визначення напрямів інноваційної діяльності відповідно до обраної стратегії на основі аналізу інноваційного потенціалу. Серед позитивних рис такого підходу варто відзначити те, що він дозволяє узгодити інноваційний потенціал з його стратегічними цілями, що є істотним важелем для створення і ефективного функціонування підприємства. На наш погляд, недоліком підходу є його теоретична спрямованість. Кіріною Л. В. та Астаніною Л. О. [4] інноваційний процес подано у вигляді стохастичної мережевої моделі, яка дозволяє здійснювати імітацію процесу прийняття інноваційних рішень з оцінюванням імовірностей альтернатив та прогнозувати процес реалізації нововведень.

Викликають інтерес економіко-математичні моделі оцінювання ефективності інноваційних проектів. По суті будь-який такий проект є інвестиційним, і вимагає врахування в оцінці його ефективності різного роду факторів. Такий аналіз традиційно здійснюється в рамках нормативних моделей оцінки проектів. Однак, як показала практика, незважаючи на переваги нормативного підходу (простота, логічність, можливість формалізації процесу прийняття рішень), відібрані таким чином інноваційні проекти виявлялися не завжди достатньо ефективними, а часто просто невдалими.

Проведений аналіз показав, що інноваційна діяльність на підприємстві проводиться переважно з використанням методів оцінювання дисконтованих грошових потоків, методів оцінки техніко-економічних показників інноваційного потенціалу підприємства на різних стадіях впровадження нововведення тощо. Разом з тим, останнім часом з'явилися й інші підходи до вирішення поставленого завдання.

Моделі оцінювання ефективності інноваційних проектів за допомогою інтегрального показника наведено в роботах [5, 6] На етапі аналізу визначають доцільність інвестиційних вкладень у певний інноваційний проект, оцінюють можливі ризики за різними варіантами розвитку подій, визначають беззбитковий обсяг продажу продукції.

Гриньовим А. В. запропоновано інтегральний критерій результативності впливу факторів на здійснення інноваційних процесів розвитку підприємств [7]. Використання такого підходу дозволить підвищити оперативність, достовірність, наочність, гнучкість в логістичному плануванні інноваційної і відновної динаміки відносно поточної і прогнозованої господарської кон'юнктури, а також сприятиме стимулюванню розвитку теоретичних і прикладних основ інноваційних процесів.

Вибір конкретної моделі залежить від видів діяльності, регіональних та галузевих особливостей впровадження інновацій, їх масштабності, залучених ресурсів тощо. Застосування адекватних моделей дозволить сформувати адекватну стратегію інноваційного розвитку підприємства, вірно оцінити її наслідки, що сприятиме закріпленню ринкових позицій підприємства та підвищенню його конкурентоспроможності.

Література

1. Юхименко В. В. Формування стратегій інноваційного розвитку підприємств машинобудування : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. екон. наук: спец. 08.00.04 «Економіка та управління підприємствами (за видами економічної діяльності)» / В. В. Юхименко. – Київ, 2014. – 20 с.
2. Витлинский В. В. Рискология в экономике и предпринимательстве : монография / В. В. Витлинский, Г. И. Великоиваненко. – К. : КНЭУ, 2004. – 480 с
3. Рогоза М. Є. Вибір ефективної стратегії інноваційного розвитку засобами теорії графів / М. Є. Рогоза, К. Ю. Вергал // Економіка: проблеми теорії та практики: Збірник наукових праць. – Випуск 235: В 4 т. – Т. III. – Дніпропетровськ: ДНУ, 2008. – 272 с.
4. Кирина Л. В. Моделирование инновационных процессов / Л. В. Кирина, Л. А. Астанина // Вестник Новосибирского государственного университета. Серия: социально-экономические науки. – 2008. – №2. – Т.8. – С. 103-108.
5. Диленко В. А. Экономико-математическое моделирование инновационных процессов : монография. – 2-е изд., измененное и доп. / В. А. Диленко. – Одесса: Феникс, 2013. – 348 с.
6. Завлин П. Н Оценка эффективности инноваций / П. Н. Завлин, А. В. Васильев. – СПб. : Бизнес-Пресса, 2011. – 216 с.
7. Гриньов А. В. Економіко-організаційна модель управління інноваційною діяльністю на машинобудівному підприємстві на основі логістичного підходу / А. В. Гриньов, І. А. Кабанець // Наука й економіка. – 2014. – № 2 (34). – С. 197-206.